

รูปแบบการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นเพื่อพัฒนา
ความพร้อมในการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
Instructional Model in Pediatric Nursing Education
for Readiness of Thai Nursing Licensure Examination

พรทิพย์ อนันตกุล (Porntip Anantakul)*

ดร.วรรณจริย์ มั่งสิงห์ (Dr.Wanchare Mungsing)**

ดร.ทัศนีย์ บุญเต็ม (Dr.Tassanee Bunterm)***

ดร.ปัทมาภรณ์ พิมพ์ทอง (Dr.Pattamaporn Pimthong)****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นเพื่อพัฒนาความพร้อมในการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นสองระยะ ระยะแรกเป็นการศึกษาเฉพาะกรณี ศึกษาในสองกรณีศึกษาซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์คเท่ากับ 0.95 แบบสังเกตแบบบันทึกภาคสนาม แนวคำถามในการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุป ระยะที่สองเป็นการวิจัยปฏิบัติการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ผู้วิจัยปฏิบัติงาน เก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองซึ่งมีค่าความเที่ยง(KR20)เท่ากับ 0.620 วิเคราะห์หาค่าร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและร้อยละของผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 60

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีหลักสูตรแกนกลาง ผู้เรียนเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีสุขภาพสมบูรณ์ไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา คะแนนสอบเข้าเรียน คุณวุฒิของผู้สอนและอัตราส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด 2) ปัจจัยเกื้อหนุน

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

Keywords: Instructional Model, Pediatric, Nursing Education, Thai Nursing Licensure

* นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**** อาจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประกอบด้วย ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการพยาบาล หอพักนักศึกษา แหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลหลัก 3) การนำหลักสูตรไปใช้ ก่อนนำหลักสูตรไปใช้มีการประชุมชี้แจงผู้สอนและวิพากษ์เนื้อหารายวิชาเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน จัดการเรียนการสอนโดยเน้นวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐาน 4) บริการนักศึกษา ในการปฐมนิเทศนักศึกษาจัดให้มีการเตรียมความพร้อมด้านการเรียนเช่น การย่อความ การสรุปความ การจดบันทึกเป็นต้น มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายและให้นักศึกษาในช่วงชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มากกว่าในชั้นปีที่สูงขึ้น 5) กระบวนการเตรียมตัวสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จัดให้มีการวางแผนร่วมกันทั้งสถาบัน สร้างความรู้สึกรับผิดชอบในตนเองและสถาบัน จัดการเรียนการสอนให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะจัดโครงการเตรียมความพร้อมหรือการทบทวนความรู้ ให้นักศึกษามีเวลาในการทบทวนความรู้เพื่อเตรียมตัวสอบอย่างเดียวน้อยกว่า 3 เดือนให้อ่านหนังสือกับกลุ่มเพื่อน การฝึกทำข้อสอบและจัดให้มีอาจารย์เฉลยพร้อมทั้งอธิบายเหตุผล

การวิจัยระยะที่ 2 นำรูปแบบการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นที่สร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาพัฒนาโดยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยหลังการสอนได้ 52.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.51 และจำนวนนักศึกษาสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 มี 32 คนคิดเป็นร้อยละ 24.60 ซึ่งยังไม่ถึงเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาคะแนนในแต่ละวงจรของการวิจัยปฏิบัติการจะเห็นได้ว่าคะแนนสอบเฉลี่ยเพิ่มขึ้นและจำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์คะแนนมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ABSTRACT

This research aimed to study successful factors in Nursing Education and the development of the Instructional Model of Pediatric Nursing Education for Readiness of Thai Nursing Licensure Examination. The methodology was divided into two phases. Phase I was a case study of two successful Thailand nursing schools. The instruments used were questionnaires, observation notes, field notes, in-depth interview, and focus groups. Mean and standard deviation were employed to analyze quantitative data meanwhile content analysis, analytic induction, typology analysis and constant comparison were employed to analyze qualitative data. Phase II was action research. The instruments used were a Multiple Essay Questionnaire and a Multiple Choice Questionnaire with the instrument reliability (KR20) = 0.620. The test scores were analyzed using the mean and standard deviation. Criteria were based on test's scores that was more than 60 percent of the total score and the percentage of the students whose score was more than 60 was 60 of all target group as well.

According to the results, successful factors in Nursing Education were 1) Input: Nursing curriculum that follows a standard course, students success in high school majoring in science and mathematics, healthy students, students' admission score, Teacher nurses, and the ratio of teachers to students meet the standard of Thai Nursing Council qualification, 2) Facility factors: library, nursing laboratory, dormitory, and main nursing practices hospitals, 3) Curriculum implementation: before implementing the curriculum, there was a meeting to orient a team of teachers toward contents and also criticize in avoiding the replicate contents, employing problem – based instruction, 4) student's service: In students' orientation, there was learning preparation course such as summarizing, paraphrasing, note – taking, and so on, and setting extra – curricular activities to first and second year more often than the higher year students, 5) Process to prepare for the Thai Nursing Licensure Examination: cooperative planning among staffs in nursing school, constructing self – reliance in students, trying to finish nursing theory contents and decreasing the

workload in the senior nursing students before starting the project so that they have adequate of time to review the contents for the exam only in 3 months before the test, conducting the tutorial group, doing exercise and having teachers give students solutions and explanations.

In Phase II, the action research model of teaching to students in pediatric nursing education. The mean of the exam score was 52.55, S.D. 9.51 and there were 32 students whose score was more than 60 percent (24.60%) which was not attain the setting goal. However, considering the score of each research cycle, there was an increasing score and numbers of student whose score was more than 60 as well.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาพยาบาลเป็นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เน้นการศึกษาระดับวิชาชีพ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และองค์กรวิชาชีพทำหน้าที่กำกับดูแลมาตรฐานด้านวิชาการและวิชาชีพ การพยาบาลเป็นศิลปะที่เก่าแก่เกิดขึ้นจากการเอาใจใส่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีสฟลอเรนส์ไนติงเกล (Miss Florence Nightingale) เป็นผู้บุกเบิกงานด้านการพยาบาลยุคใหม่และมีการปฏิรูประบบสาธารณสุขในโรงพยาบาล รวมทั้งได้มีการพัฒนาการฝึกหัดอบรมพยาบาล และได้ตั้งโรงเรียนพยาบาลไนติงเกล (The Nightingale School of Nursing) ขึ้น การศึกษาพยาบาลของไทยได้มีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีทรงมีพระราชดำริให้จัดการศึกษาอบรมวิชาผดุงครรภ์และการพยาบาล และโปรดเกล้าให้จัดตั้งโรงเรียนแพทย์ ผดุงครรภ์และหญิงพยาบาลขึ้นในโรงพยาบาลศิริราช เมื่อปี พ.ศ. 2439 ใช้หลักสูตร 3 ปี แบ่งการศึกษาเป็นภาคทฤษฎี 2 ปี ภาคปฏิบัติ 1 ปี (ผกา เศรษฐจิณทร และคณะ, 2529) ช่วงสมัยเริ่มแรกสถาบันการศึกษาพยาบาลยังอยู่ในส่วนกลาง และต่อมาได้มีการขยายไปตามส่วนภูมิภาคต่างๆ ซึ่งหลักสูตรและการเรียนการสอนนั้นได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี (ไพลิน นุกุลกิจ, 2529) พลตรี พระยาดำรงพพิทยาคณ ได้จัดตั้งสมาคมพยาบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2469 ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเป็นสภาการพยาบาลในสมัยปัจจุบันทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานด้านวิชาชีพ รวมทั้งดูแลผู้ประกอบการพยาบาลและการผดุงครรภ์

เนื่องจากสภาพปัจจุบันประเทศไทยยังอยู่ในสภาพที่ขาดแคลนกำลังคนด้านการพยาบาล จึงเป็นเหตุจูงใจให้สถาบันการศึกษาต่างๆ เปิดสอนสาขาพยาบาลเพิ่มมากขึ้น ทั้งภาครัฐและเอกชน มีสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วรวมทั้งสิ้น 76 สถาบัน แบ่งตามสังกัดได้เป็น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 16 สถาบัน สังกัดกระทรวงกลาโหม 3 สถาบัน สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขจำนวน 29 สถาบัน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1 สถาบัน สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 1 สถาบัน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 10 สถาบัน นอกจากนี้ยังมีสถาบันการศึกษาพยาบาลเปิดใหม่อีก 15 สถาบัน (สภาการพยาบาล;รับรองสถาบันลงวันที่ 26/3/2551)

จากการศึกษาข้อมูลการคัดเลือกนักศึกษาและคะแนนสอบเข้าเพื่อศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ของนักศึกษาในแต่ละสถาบัน พบว่าคะแนนสอบเข้าตลอดถึงภูมิหลังด้านความรู้ของนักศึกษา ในสถานศึกษาภาครัฐและเอกชนมีความแตกต่างกันอย่างมาก (สำนักทดสอบกลางสกอ., 2546 และบัณฑิตแนะแนว, 2551) รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนทางการศึกษามีความแตกต่างกันหลากหลายประการ เช่น ความพร้อมของห้องปฏิบัติการพยาบาล ห้องสมุด ห้องเรียนเป็นต้น และจากการศึกษาของวิจิตร ศรีสุพรรณและคณะ (2551) พบว่าสถาบันการศึกษาพยาบาลของเอกชนไม่มีสถาบันใดเลยที่ จำนวนของผู้เข้าสอบครั้งแรกสอบผ่านถึงร้อยละ 70 ของจำนวนผู้เข้าสอบ ในขณะที่สถาบันการศึกษาพยาบาลของรัฐมีร้อยละ 31 ของจำนวนผู้เข้าสอบครั้งแรกสามารถสอบผ่านถึงร้อยละ 70 และเมื่อศึกษาคะแนนสอบครั้งแรก

ของรายวิชานี้ย้อนหลัง 3 ปีของผลการสอบขึ้นทะเบียนฯ ปีพ.ศ.2549-2551 ในสถาบันที่ผู้วิจัยทำงานอยู่พบว่า นักศึกษาที่สอบผ่านความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งในการสอบครั้งแรกเป็นนักศึกษาที่ได้คะแนนสอบในรายวิชานี้ร้อยละ 60 ขึ้นไป ส่วนจำนวนนักศึกษาที่สอบได้คะแนนเกินร้อยละ 60 ของรายวิชานี้เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปีมีจำนวน 23 คนคิดเป็นร้อยละ 20.53 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ซึ่งหากสามารถพัฒนาให้นักศึกษาพยาบาลสอบได้คะแนนในรายวิชานี้สูงขึ้น น่าจะสามารถสอบผ่านการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งในการสอบครั้งแรกเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกกรณีศึกษา โดยเลือกจากสถาบันการศึกษาพยาบาลที่บัณฑิตพยาบาลสามารถสอบผ่านการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้จำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จที่แท้จริงในการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลในรายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น จากนั้นจึงนำปัจจัยเหล่านั้นมากำหนดบริบทในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น เพื่อเสนอเป็นต้นแบบในการจัดการศึกษาพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นเพื่อพัฒนาความพร้อมในการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาเป็นสองระยะ ระยะแรกเป็นการศึกษาเฉพาะกรณี (case study) โดยศึกษาการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์เชิงลึกในสถาบันการศึกษาพยาบาล

ครอบคลุมทั้งกระบวนการการจัดการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการจัดการศึกษา (process) และ ผลผลิต (output) การวิจัยระยะที่สองผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิจัยระยะแรกมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น แล้วนำไปทดลองใช้ในรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ(Action research) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 : การศึกษาเฉพาะกรณี (case study)

การศึกษาเฉพาะกรณีครั้งนี้ เป็นการศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาลซึ่งคัดเลือกโดยใช้ผลการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งในการสอบครั้งแรกเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกกรณีศึกษา โดยเลือกจากสถาบันการศึกษาพยาบาลที่บัณฑิตพยาบาลสามารถสอบผ่านการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งในการสอบครั้งแรกได้เกินเกณฑ์ร้อยละ 70 ของจำนวนนักศึกษาโดยคิดเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี จำนวน 2 สถาบันการศึกษา กรณีศึกษาที่ 1 ผลการสอบผ่านในการสอบครั้งที่ 1/2549-2551 คิดเป็นร้อยละ 79.59, 71.19 และ 74.36 ตามลำดับ คิดเฉลี่ย 3 ปีเป็นร้อยละ 75.05 กรณีศึกษาที่ 2 ผลการสอบผ่านคิดเป็นร้อยละ 92, 93 และ 89 ตามลำดับ คิดเฉลี่ย 3 ปีเป็นร้อยละ 91.33 ทั้งนี้ในการศึกษาเฉพาะกรณีมุ่งประเด็นที่การจัดการการศึกษารายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งและมีความครอบคลุมมากที่สุดดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ ประมวลรายวิชา แผนการสอน คู่มืออาจารย์ คู่มือนักศึกษา
2. การสัมภาษณ์นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

3. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมใช้ในการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในและนอกห้องเรียน การสังเกตเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุนพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดและห้องปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาเป็นต้น

4. การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างในผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชา อาจารย์ และบัณฑิตพยาบาล

5. การสนทนากลุ่ม ในนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นจำนวน 7-10 คนโดยใช้เวลาประมาณ 2- 3 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป และการวิเคราะห์อุปนัย (Analytic Induction) ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณจากข้อมูลแบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 : การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research)

การวิจัยปฏิบัติการ เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นโดยการนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 มาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนโดยมีทฤษฎีสร้างสรรคนิยม (Constructivism) ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanism) และทฤษฎีการพยาบาลเป็นกรอบในการพัฒนา จากนั้นจึงนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้และมีการปรับปรุงโดยมีเป้าหมายให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้สอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือได้คะแนนสอบร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม และจำนวนนักศึกษาที่สอบได้ร้อยละ 60 ขึ้นไปมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 2 ทั้งหมด มีขั้นตอนในการวิจัยปฏิบัติการดังนี้คือ การวางแผน (Planing) การนำรูปแบบการสอนไปปฏิบัติ (Acting) การสังเกตการณ์ (Observing) และการสะท้อนผล (Reflecting) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน จากนั้นปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนจนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

กลุ่มเป้าหมายเป็น นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี จำนวน 130 คน วิเคราะห์หาค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ประกอบด้วย

1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีหลักสูตรกลางตามข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระดับวิชาชีพ 2) ผู้เรียนและ 3) ผู้สอนให้มีคุณวุฒิตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด 4) อัตราส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษา ให้มีความเหมาะสมทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยในการสอนวิชาปฏิบัติไม่เกิน 1: 8 5) ปัจจัยเกื้อหนุนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

2) กระบวนการ (Process) ได้แก่ (1) ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ก่อนนำหลักสูตรไปใช้มีการประชุมชี้แจง วิทยากรเนื้อหารายวิชาเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในเนื้อหา ผู้รับผิดชอบรายวิชาทำหน้าที่เขียนประมวลรายวิชาเมื่อผ่านการวิพากษ์แล้วจึงเชิญอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องสอน (2) กระบวนการจัดการศึกษาทั้งสองสถาบันมีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ ใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการทำกิจกรรม ที่ใช้ความคิดลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนความคิด จนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ภายใต้ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ และส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้ที่พร้อมไปด้วยข้อมูล ที่มีลักษณะหลากหลาย และลุ่มลึก รวมทั้งมีความหลากหลายในวิธีการเข้าถึง ข้อมูลเหล่านั้นด้วยผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง นำไปสู่การให้อำนาจแก่ผู้เรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งทั้งสองกรณีศึกษาเน้นจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยภาคทฤษฎีมีจุดเด่นที่การจัดเรียนการสอน

โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (3) ก่อนจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานทั้ง 2 กรณีศึกษา มีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้เรียนและผู้สอน การพัฒนาผู้เรียนในกรณีศึกษาที่ 2 ได้มีการวางแผนในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกันอย่างเป็นระบบทั้งฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์หอพักโดยเฉพาะการดูแลผู้เรียนที่เรียนอ่อน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในตนเอง และสถาบัน ส่วนกรณีศึกษาที่ 1 ไม่มีระบบที่ชัดเจนแต่มีการพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้โดยการสอบซ่อมและสอบปากเปล่า การนำหลักสูตรรายวิชาไปใช้กรณีศึกษาวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น พบว่ากรณีศึกษาที่ 1 จัดการเรียนสอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีให้เสร็จสิ้นก่อนแล้วจึงจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติในภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ทั้งสองกรณีศึกษาต่างบอกว่าการจัดการเรียนการสอนที่จัดอยู่มีความเหมาะสม (5) บริการนักศึกษา ในการปฐมนิเทศจัดให้มีการเตรียมความพร้อมด้านการเรียนเช่น การย่อความ การสรุปความ การจดบันทึกเป็นต้น (6) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา นักศึกษาทั้งสองกรณีศึกษามีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายและมีการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาในช่วงชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มากกว่าในชั้นปีที่สูงขึ้น

3) กระบวนการเตรียมตัวสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขั้นหนึ่ง จัดให้มีการวางแผนร่วมกันทั้งสถาบัน มีการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในตนเองและสถาบันให้กับนักศึกษาตั้งแต่เข้าเรียนชั้นปีที่ 1 จัดการเรียนการสอนให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะจัดโครงการเตรียมความพร้อมหรือการทบทวนความรู้ และมีการลดจำนวนงานของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ลง จัดให้มีเวลาในการทบทวนความรู้เพื่อเตรียมตัวสอบอย่างเดียวประมาณ 3 เดือน การเตรียมตัวสอบเริ่มด้วยการให้รุ่นพี่มาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการสอบ การอ่านหนังสือเป็นกลุ่มกับเพื่อน การฝึกทำข้อสอบและอาจารย์เฉลยพร้อมทั้งอธิบายเหตุผล

การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

เป็นการนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 มาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนโดยมีทฤษฎีสร้างเสริม (Constructivism) ทฤษฎีมนุษยวิทยา (Humanism) และทฤษฎีการพยาบาลเป็นกรอบในการพัฒนา รวมทั้งการปรับบริบทที่สำคัญเท่าที่สามารถปรับได้ จากนั้นจึงนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้และมีการปรับปรุงจนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนหลังการสอนวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 2 คิดเป็นร้อยละมีคะแนนเฉลี่ย 52.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.51 และจำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มจำนวนของนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จากร้อยละ 20.53 เป็นร้อยละ 50 ของผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 2 ซึ่งจากผลการวิจัยยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นกับหลายปัจจัยซึ่งจากการศึกษาวิจัยของ ศรีกัลยา ภิบุญโสโมสร (2539), ภัทรจิต ตันกุล (2543), ดวงกมล มลารัตน์ (2534), วราภรณ์ วานิช (2539) และวิภา บุญเสนอ (2537) สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปัจจัยความสำเร็จในการจัดการศึกษาพยาบาลขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยดังนี้คือ ตัวผู้เรียน คุณภาพด้านวิชาการคือวุฒิการศึกษาของผู้สอน คุณภาพการสอน ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสอน ประสบการณ์การสอน ความชำนาญในการปฏิบัติการพยาบาล ในการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้มีหลายปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงได้ คือ ความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนและคะแนนสอบเข้าต่ำกว่าสถาบันการศึกษาของรัฐซึ่งจากการศึกษาทั้งสองกรณีศึกษามีคะแนนสอบเข้า (admission) ซึ่งต่ำกว่าสถาบันการศึกษาของภาครัฐและสองกรณีศึกษา ปัจจัยเกื้อหนุนที่ยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้เท่าที่กรณีศึกษาทั้งสองกรณีศึกษา เช่น ไม่มีหอพักในสถาบันการศึกษา แหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลหลักอยู่ไกลที่พักและที่เรียน บางครั้งจะต้องไปฝึกปฏิบัติต่างอำเภอและต่างจังหวัด ห้องปฏิบัติการพยาบาล

ไม่มีผู้ดูแลเป็นประจำ ห้องสมุดร้อน ด้านคุณภาพงานวิชาการของสถาบัน เช่น คุณวุฒิของอาจารย์ยังไม่ครบตามมาตรฐานของวิชาชีพ ประสบการณ์ด้านการสอนมีน้อย อัตราส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาไม่ได้ตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด ด้านกระบวนการ (Process) การนำหลักสูตรไปใช้มีการพัฒนาค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับทั้งสองกรณีศึกษา การจัดการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ใช้แบบบรรยาย ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ซึ่งผลการศึกษาพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และจำนวนของนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในภาคทฤษฎีควรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ จัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ ใช้กระบวนการการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการทำกิจกรรมที่ใช้ความคิดลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนความคิด จนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ภายใต้ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้ที่พร้อมไปด้วยข้อมูล ซึ่งมีลักษณะหลากหลายและลุ่มลึก รวมทั้งมีความหลากหลายในวิธีการเข้าถึง ข้อมูลเหล่านั้นด้วยผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง นำไปสู่การให้อำนาจแก่ผู้เรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานควรมีการบูรณาการเนื้อหา โดยใช้โจทย์สถานการณ์ (scenario) ที่บูรณาการเพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา สอดคล้องกับสถานการณ์ผู้ป่วยจริง และสามารถแก้ปัญหาเรื่องเวลาได้ ทั้งนี้ก่อนจัดการเรียนการสอนควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้สอนและผู้เรียน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3. การจัดการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์มีรายวิชาทฤษฎีและวิชาภาคปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนสามารถทำได้ 2 วิธีคือ

1) เรียนวิชาทฤษฎีให้เสร็จสิ้นก่อนแล้วจึงเรียนวิชาปฏิบัติ ปัญหาที่พบคือนักศึกษามีเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว เมื่อรับผู้ป่วยไว้ในความดูแลจะต้องค้นคว้าใหม่ทั้งหมด และไม่มีเวลาให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ในคณะ รวมทั้งสัมพันธ์ภาพระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง และอาจารย์ขาดหายไปในการศึกษานั้น ดังนั้นหากมีการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติควรมีช่วงวันที่เป็นกิจกรรมให้นักศึกษาเข้าคณะอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

2) เรียนควบคู่กันไปในวิชาเดียวกันทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งวิธีการนี้ทำให้จำนวนงานด้านการเรียนการสอนของนักศึกษามีจำนวนมาก แต่ถ้าเป็นในวิชาเดียวกันจะให้นักศึกษาได้เพิ่มทักษะการพยาบาล และสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริงมากขึ้น

4. บริบทและปัจจัยเกื้อหนุน เช่น หอพักนักศึกษา ความพร้อมของห้องปฏิบัติการ ความพร้อมของห้องสมุด สื่อการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งฝึกปฏิบัติ ความร่วมมือของผู้รับบริการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การเข้าร่วมกิจกรรม สวัสดิการนักศึกษา มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ด้วยเช่นเดียวกัน สถาบันการศึกษาพยาบาลจึงควรให้ความสำคัญและจัดให้นักศึกษาอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถพัฒนาผู้เรียนได้หลายด้าน แต่ยังมีปัญหาหลายประการ เช่น ภาระงานของผู้เรียนและผู้สอนเพิ่มขึ้น จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ ต้องใช้เวลาในการเรียนการสอนมาก ความเป็นห่วงเรื่องเนื้อหาที่ไม่ครบถ้วน ความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างผิวเผิน เป็นต้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่พบในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- จินตนา ยูนิพันธุ์. (2530). การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อลินเพรส.
- ดวงกมล มาลารัตน์. (2534). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายเรืออากาศ. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงหทัย กาศวิบูลย์. (2551). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ในงานวิจัยทางการศึกษา. วารสารการวิจัยทางการศึกษา, 6(1): 14-22
- ทิศนา แคมมณี. (2548). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2552. (2553). (ค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2554, จาก <http://www.mau.or.th>)
- ผกา เศรษฐจันทร์, กุลยา ตันติมาชีวะ & เพ็ญฟ้า นรพัลลภ. (2529). ประวัติการพยาบาลในประเทศไทย. กระทรวงสาธารณสุข. กองงานวิทยาลัยพยาบาล.
- ไพลิน นุกุลกิจ. (2529). การวิเคราะห์พัฒนาการของการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรจิต ตันกุล. (2543). การสอนฝึกประสบการณ์ของอาจารย์พยาบาล ระดับความเครียดที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี. ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรารณ วานิช. (2539). ศึกษาสมการที่เหมาะสมในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกองเทพฯ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและการประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิจิตร ศรีสุพรรณ, สุปรานี อัทธเสรี, นพรัตน์ ราชภรณ์. (2551). การสอบความรู้ของผู้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ. วารสารสภาการพยาบาล, 23(3): 10-14.
- วิภา บุญเสนอ. (2537). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเลือกสรรกับคุณภาพการสอนของอาจารย์พยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วัลลี สัตยาศัย. บรรณาธิการ. (2547). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักรูปแบบการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: บุ๊คเน็ตจำกัด.
- ศรีกัลยา ภิญโญสโมสร. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการพยาบาลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สงัด อุทรานนท์. (2532). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาการพยาบาล. (2551). รับรองสถาบัน. ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2551 จาก <http://www.tnc.or.th>
- สรวงศ์ ไคว้ตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Abbott AA, Schwartz MM, Hercinger M, Miller CL, & Foyt ME. (2008). Predictors of Success on National Council Licensure Examination for Registered Nurses for Accelerated Baccalaureate Nursing Graduates. **Nurse Educator**, 33(1), 96-97.
- Alligood MR, & Tomey AM. **Nursing Theory : Utilization & Application** 3rd ed. USA: Mosby, Inc. (2006).
- English JB, & Gordon DK. (2004). Successful Student Remediation Following Repeated Failures on the HESI Exam. **Nurse Educator**, 29(6), 266-268.
- Marsh CJ, & Willis G. (2003). **Curriculum Alternative Approaches Ongoing Issues**. 3th ed. New Jersey: Pearson Education, Inc.
- Meyler E, & Trenoweth S. (2007). **Succeeding in Nursing and Midwifery Education**. USA: John Wiley & Sons Inc.
- Parker ME. (2006). **Nursing Theories and nursing practice** 2nd ed. USA: F.A.Davis Company.
- Roy C, & Andeews HA. (1999). **The Roy adaptation model**. USA: Appleton & Lange.
- Sewell J, Culpa-Bondal F, & Colvin M. (2008). Nursing Program Assessment and Evaluation Evidence-Based Decision Making Improves Outcomes. **Nurses Educator**, 33(3).
- Williamson S, & Chang V. (2009). Enhancing the success of SOTL research: A case study using modified problem-based learning in social work education. **Journal of Scholarship of Teaching and Learning**, 9(2): 1-9.
- Woolfolk A. (2004). **Educational psychology** 9th ed. USA: Pearson.